

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/16-10526

„ 17 „ 07 201 ⁸ р.

ЯЛКОВСЬКІЙ М.С.

Шановна Марино Степанівно!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко І.В., керуючись частиною десятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», розглянуто подану Вами електронну петицію як звернення громадянина щодо підвищення соціальних виплат до європейського рівня.

З порушеного питання повідомляємо, зокрема, наступне.

Конституцією України кожному гарантується рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом, який має забезпечувати достатнє харчування, одяг, житло (статті 46 і 48).

Статтею 6 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» визначено прожитковий мінімум, встановлений законом, базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум застосовується, зокрема, для встановлення розмірів мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком, визначення розмірів соціальної допомоги, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги по безробіттю, а також стипендій та інших соціальних виплат виходячи з вимог Конституції України та законів України.

У цьому контексті вважаємо за доцільне звернути Вашу увагу на певний порядок формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів і гарантій. Так, відповідно до статті 5 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» державні соціальні стандарти і нормативи формуються, встановлюються та затверджуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за участю та погодженням з іншими

сторонами соціального партнерства, якщо інше не передбачено Конституцією України та законами України.

Згідно ж статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум *встановлюється Кабінетом Міністрів України* після проведення на принципах соціального партнерства науково-громадської експертизи сформованих наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Розмір мінімальної заробітної плати встановлюється Верховною Радою України *за поданням Кабінету Міністрів України* не рідше одного разу на рік у законі про Державний бюджет України з урахуванням вироблених шляхом переговорів пропозицій спільного представницького органу об'єднань профспілок і спільного представницького органу об'єднань організацій роботодавців на національному рівні (ст.10 Закону України «Про оплату праці»).

Щодо мінімального розміру пенсії за віком, то відповідно до статті 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу він встановлюється у розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом. При цьому, з 1 січня 2018 року для осіб, які досягли віку 65 років, мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі 40 відсотків мінімальної заробітної плати, визначеної законом про Державний бюджет України на відповідний рік, але не менше прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Таким чином, Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, зважаючи на вимоги законодавства у сфері регулювання порушених питань та норми Регламенту Верховної Ради України щодо процедури розгляду та затвердження Державного бюджету України, за результатами опрацювання поданого Кабінетом Міністрів України проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. № 7000 від 15.09.2017 р.) було підготовлено низку зауважень та пропозицій до положень проекту. Зокрема, Комітетом зауважено, що прожитковий мінімум на одну особу та для основних соціальних і демографічних груп населення, який пропонувався на 2018 рік, хоч і підвищувався в цілому за рік на 9%, але був значно нижчим від фактичного прожиткового мінімуму, тобто реальної вартісної величини наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, що забезпечують нормальне функціонування організму людини, збереження її здоров'я, задовольняють основні соціальні і культурні потреби особистості. Вже на кінець 2017 року фактичний прожитковий мінімум перевищував пропонований на 2018 рік у 1,8-2,2 рази.

Крім того, Комітетом відмічалось, що за інформацією з пояснювальної записки до проекту закону № 7000, розмір середньої заробітної плати за 2017 рік очікується на рівні 7 104 грн., мінімальна заробітна плата від якої становитиме лише 45% на кінець 2017 року. За прогнозними розрахунками розміру середньої

заробітної плати за 2018 рік частка запланованої мінімальної зарплати складатиме 43,1% (3 723 грн. МЗП від 8 629 грн. СЗП).

Отже, розмір пропонованої Урядом на 2018 рік мінімальної гарантії в оплаті праці не відповідає рекомендаціям Міжнародної організації праці і тим більше критеріям країн Європейського Союзу, що не сприятиме досягненню європейських стандартів життя для населення, зокрема у сфері доходів. До того ж суттєве сповільнення темпів підвищення мінімальної заробітної плати не забезпечить «зростання рівня життя громадян і підвищення його якості в результаті сталого економічного розвитку», визначених основною метою діяльності Кабінету Міністрів України у Середньостроковому плані пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 року № 275-р.

З огляду на зазначене, Комітетом було внесено пропозицію про перегляд Кабінетом Міністрів України розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати у бік збільшення з метою забезпечення реального виконання ними своїх функцій та реалізації конституційного права кожного громадянина на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї.

На жаль, вказана пропозиція Комітету не була підтримана Урядом під час опрацювання Бюджетних висновків Верховної Ради України до проекту Державного бюджету України на 2018 рік, і 7 грудня 2017 року парламентом прийнято Закон України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» № 2246-VIII, яким визначено вказані показники у таких розмірах:

прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць - з 1 січня 2018 року - 1700 гривень, з 1 липня - 1777 гривень, з 1 грудня - 1853 гривні, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2018 року - 1492 гривні, з 1 липня - 1559 гривень, з 1 грудня - 1626 гривень;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2018 року - 1860 гривень, з 1 липня - 1944 гривні, з 1 грудня - 2027 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2018 року - 1762 гривні, з 1 липня - 1841 гривня, з 1 грудня - 1921 гривня;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2018 року - 1373 гривні, з 1 липня - 1435 гривень, з 1 грудня - 1497 гривень;

мінімальну заробітну плату:

у місячному розмірі: з 1 січня - 3723 гривні;

у погодинному розмірі: з 1 січня - 22,41 гривні.

Також вважаємо за необхідне проінформувати Вас, що в порядку реалізації контрольної функції відповідно до статей 14 і 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет на своєму засіданні 15 листопада 2017 року розглянув питання «Формування прожиткового мінімуму на 2018 рік і кореляція його розміру з фактичними споживчими цінами» та прийняв рішення з відповідними рекомендаціями Кабінету Міністрів України і Міністерству фінансів України.

Крім того, виходячи з необхідності забезпечення конституційного права громадян країни на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, народними

депутатами України – членами Комітету підготовлено та внесено до Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про забезпечення формування прожиткового мінімуму відповідно до вимог законодавства та з урахуванням фактичних споживчих цін» (реєстр. № 7336 від 23.11.2017 р.).

На даний час проект постанови очікує розгляду в парламенті.

Наостанок відмітимо, що Комітет завжди обстоює позицію щодо необхідності покращення життя і добробуту громадян нашої країни, забезпечення їх належного соціального захисту та встановлення мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії за віком, інших соціальних виплат у розмірах, які забезпечили б не просто фізичне виживання людини, а і можливість вдосконалення її професійних знань і навичок, створення та утримання повноцінної сім'ї, всебічного розвитку як особистості, активної участі в житті суспільства тощо.

З повагою

Голова Комітету

Л.Л.Денісова